

Шигун М. М.

*доктор економічних наук, професор,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Україна;
e-mail: shygun@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-1660-9534*

Безверхий К. В.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, Україна;
e-mail: kosticbv@ukr.net; ORCID ID: 0000-0001-8785-1147*

Ковач С. І.

*кандидат економічних наук, доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Україна;
e-mail: kovach_svetlana@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-5771-4827*

РОЗВИТОК СТРУКТУРИ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Реалізація фундаментальних засад і принципів формування інтегрованої звітності, що закладені Міжнародними основами інтегрованої звітності, потребує розроблення її належної структури. Необхідність у загальноприйнятій структурі інтегрованої звітності обумовлюється браком як у нормативних актах, так і в науково-практичних коментарях відповідної інформації. Це актуалізує питання впорядкування інформації суб'єкта господарювання, що розкривається в інтегрованій звітності, та розроблення відповідної структури інтегрованої звітності для її розкриття.

Метою дослідження є удосконалення структури інтегрованої звітності шляхом розкриття складу елементів такої структури. Для досягнення поставленої мети застосовуватимемо такі наукові методи як аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, ідеалізація, узагальнення і моделювання.

Запропонований перелік елементів структури інтегрованої звітності не може вважатися всеохоплюваним, оскільки специфіка діяльності кожного підприємства вимагає або додаткового розкриття потрібної інформації в таких елементах структури інтегрованої звітності або виключення окремих елементів з її структури, якщо вони не є характерними для конкретного виду діяльності. У порівняльній структурі елементів інтегрованої звітності за Міжнародними основами інтегрованої звітності та підходами авторів систематизовано найбільш суттєві їхні елементи, які розширюють інформаційні можливості такої звітності, а їхнє безпідставне ігнорування знижує повноту розкриття інформації в інтегрованій звітності.

За результатами проведеного дослідження надано пропозиції щодо удосконалення структури інтегрованої звітності шляхом розкриття інформації за кожним елементом інтегрованої звітності, що забезпечить достатній рівень деталізації інформації для цілей ухвалення економічних рішень відповідними групами зацікавлених користувачів.

Ключові слова: інтегрована звітність підприємства, структура інтегрованої звітності, елементи інтегрованої звітності.

Формул: 0; рис.: 2; табл.: 1; бібл.: 32.

Shygun M. M.

*Doctor in Economics, Professor,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ukraine;
e-mail: shygun@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-1660-9534*

Bezverkhyy K. V.

*PhD in Economics, Associate Professor of Department for Accounting and Taxation
National Academy of Statistics, Accounting and Audit, Ukraine;*

e-mail: kosticbv@ukr.net; ORCID ID: 0000-0001-8785-1147

Kovach S. I.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ukraine;
e-mail: kovach_svetlana@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-5771-4827*

DEVELOPMENT OF INTEGRATED ENTERPRISE REPORTING STRUCTURE

Abstract. The implementation of the fundamentals and principles of the formation of integrated reporting, embodied in the International Framework for Integrated Reporting, requires the development of its proper structure. The need for a generally accepted structure of integrated reporting is conditioned by the lack of relevant information both in normative acts and in the scientific and practical comments. It updates the issue of streamlining the information of the entity, disclosed in the integrated reporting, and the development of an appropriate structure of the integrated reporting for its disclosure.

The purpose of the study is to improve the structure of integrated reporting by disclosing the composition of elements of such a structure. To achieve this goal, such scientific methods as analysis, synthesis, induction, deduction, abstraction, idealization, generalization and modeling will be used.

The proposed list of elements of the structure of integrated reporting can not be considered comprehensive, since the specificity of each enterprise's activity requires either additional disclosure of the required information in such elements of the integrated reporting structure or the exclusion of individual elements of its structure, if they are not specific to a particular activity. In the comparative structure of the elements of integrated reporting under the International Fundamentals of Integrated Reporting and authors' approaches, the most significant elements of them are systematized that expand the information capabilities of such reporting, and their unfounded neglect reduces the completeness of disclosure in integrated reporting.

According to the results of the study, proposals were made to improve the structure of integrated reporting, by disclosing information for each element of integrated reporting, which will provide a sufficient level of detail information for the purpose of making economic decisions by relevant groups of interested users.

Keywords: integrated reporting of enterprises, structure of integrated reporting, elements of integrated reporting.

JEL Classification M41

Formulas: 0; fig.: 2; tabl.: 1; bibl.: 32.

Шигун М. М.

*доктор экономических наук, профессор,
ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет
имени Вадима Гетьмана», Украина;
e-mail: shygun@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-1660-9534*

Безверхий К. В.

*кандидат экономических наук, доцент кафедры учета и налогообложения
Национальной академии статистики, учета и аудита, Украина;
e-mail: kosticbv@ukr.net; ORCID ID: 0000-0001-8785-1147*

Ковач С. И.

*кандидат экономических наук, доцент,
ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет
имени Вадима Гетьмана», Украина;
e-mail: kovach_svetlana@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-5771-4827*

РАЗВИТИЕ СТРУКТУРЫ ИНТЕГРИРОВАННОЙ ОТЧЕТНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Реализация фундаментальных основ и принципов формирования интегрированной отчетности, заложенные Международными основами интегрированной отчетности, требует разработки ее надлежащей структуры. Необходимость в общепринятой структуре интегрированной отчетности обуславливается отсутствием как в нормативных актах, так и в научно-практических комментариях соответствующей информации. Это актуализирует вопрос упорядочения информации предприятия, раскрываемой в интегрированной отчетности, и разработки соответствующей структуры интегрированной отчетности.

Целью исследования является совершенствование структуры интегрированной отчетности путем раскрытия состава элементов такой структуры. Для достижения поставленной цели будут применяться такие научные методы, как анализ, синтез, индукция, дедукция, абстрагирование, идеализация, обобщение и моделирование.

Предложенный перечень элементов структуры интегрированной отчетности не может считаться всеобъемлющим, поскольку специфика деятельности каждого предприятия требует или дополнительного раскрытия необходимой информации в таких элементах структуры интегрированной отчетности, или исключения отдельных элементов с ее структуры, если они не являются характерными для конкретного вида деятельности. В сравнительной структуре элементов интегрированной отчетности по Международным основам интегрированной отчетности и подходами авторов систематизированы наиболее существенные их элементы, которые расширяют информационные возможности такой отчетности, а их безосновательное игнорирование снижает полноту раскрытия информации в интегрированной отчетности.

По результатам проведенного исследования даны предложения по совершенствованию структуры интегрированной отчетности путем раскрытия информации по каждому элементу интегрированной отчетности, что обеспечит достаточный уровень детализации для целей принятия экономических решений соответствующими группами заинтересованных пользователей.

Ключевые слова: интегрированная отчетность предприятия, структура интегрированной отчетности, элементы интегрированной отчетности.

Формул: 0; рис.: 2; табл.: 1; библи.: 32.

Вступ. Забезпечення ефективного функціонування будь-якого економічного суб'єкта нерозривно пов'язано з прийняттям управлінських рішень. Прийняття таких рішень забезпечується відповідним інформаційним підґрунтям. В сучасному динамічному економічному русі для зовнішніх користувачів даних фінансової звітності стає недостатньо, тому зміна векторів інформаційного забезпечення актуалізує перехід від складання фінансової звітності до формування нових типів звітності, зокрема, інтегрованої, яка відображає трансформацію потреб зацікавлених користувачів.

Зміна характеру звітної інформації обумовлена новими викликами, що стоять перед управлінським персоналом в частині оцінки можливостей бізнесу створювати вартість у коротко-, середньостроковому та довгостроковому періодах та належного управління капіталом. Як зауважує М.Л. Джеймс (M.L. James) [31, с. 27], інтегровані звіти можуть краще дозволити малим та середнім компаніям отримувати фінансування для проектів, залучення нових інвесторів або навіть надання можливостей для придбання іншою компанією.

Поняття інтегрованої звітності є відносно новим для практики звітування, проте, за словами Г. Оувена (G. Owen) [3], інтегрована звітність — це не зовсім новий підхід. Ще у 1970-х роках був рекомендований більш інтегрований та збалансований підхід до корпоративної звітності, який був розкритий в праці «Корпоративний звіт», що була опублікована Організаційним комітетом зі стандартів бухгалтерського обліку Великобританії у 1975 р.

Міжнародна практика складання інтегрованої звітності охоплює понад 190 підприємств, серед них Marks & Spencer (за 2011—2017 р.), UniCredit (за 2014—2016 р.), British American Tobacco (за 2014—2015 р.), Mitsubishi Corporation (за 2016 р.), BASF (за 2015 р.), Philips (за 2015

p.), SAP (за 2015 p.), BP (за 2014 p.), Coca-Cola (за 2012 p.), Danone (за 2011 p.), Vodafone (за 2011 p.) та інші. В Україні інтегрована звітність активного поширення досі не набула. Разом з тим, вона складається та оприлюднюється такими компаніями, як НАК «Нафтогаз Україна» (за 2014–2016 p.), ТОВ «БДО» (за 2014—2015 p.), ДТЕК (за 2016 p.), ПАТ «Укрзалізниця» (2017 p.).

Підготовка інтегрованої звітності як у вітчизняній, так і в міжнародній практиці обумовлена цілим рядом невирішених питань, серед них: 1) відсутність єдиної структури інтегрованої звітності; 2) нерегламентованість порядку її складання і подання на законодавчому рівні; 3) невизначеність щодо добровільності подання такої звітності підприємствами тощо.

Як зазначають Р.Г. Еклес (R.G. Eccles) та Д. Салтман (D. Saltzman) [2, с. 58], компанії, зацікавлені у впровадженні інтегрованої звітності, стикаються з низкою викликів, починаючи з того, що немає загальноприйнятої схеми, яка б на сьогодні визначала формат інтегрованої звітності. Поряд із проблемою стандартизації звітного формату І. Драгу (I. Dragu) та А. Тудор-Тюрон (A. Tudor-Tiron) [1, с. 1227] підкреслюють важливість питання щодо добровільності чи обов'язковості складання інтегрованої звітності для міжнародних корпоративних корпорацій. Костирко Р.О. [15, с. 306] наголошує, що перша і фундаментальна проблема — відсутність єдиних вимог до підготовки інтегрованої корпоративної звітності компаній, що передбачає розкриття нефінансових показників щодо КСВ.

Необхідність у загальноприйнятій структурі інтегрованої звітності обумовлюється відсутністю як у нормативних актах, так й у науково-практичних коментарях відповідних рекомендацій. Це актуалізує питання впорядкування інформації суб'єкта господарювання, що розкривається в інтегрованій звітності, та розробки відповідної структури інтегрованої звітності для її розкриття.

Аналіз досліджень та постановка завдання. Питання визначення структури інтегрованої звітності розглядалися у працях таких вітчизняних дослідників як С. Адамс (S. Adams), П.Й. Атамас, О.П. Атамас, А.А. Бауліна, Н. Берг (N. Berg), Н.В. Богатир, В.Г. Гетьман, К.В. Гнедіна, А.М. Гордієнко, Дж.С. Дженсен (J.C. Jensen), І.О. Дземішкевич, Ю.В. Домашенко, Р.Г. Еклес (R.G. Eccles), Н.Ю. Єршова, Р.О. Костирко, В.М. Костюченко, Р.В. Кузіна, О.А. Лаговська, Н.О. Лоханова, Н.В. Малиновська, О.І. Малишкін, Т.В. Маркелова, Й. Нерман (J. Unerman), О.В. Нікіфорова, А.В. Озеран, М. Проданчук, М.С. Рибенцева, Л. Рінальді (L. Rinaldi), У.Ю. Рошеткаєва, В.В. Рядська, О.А. Салатська, Ф.Ю. Сафонова, Р. Сімнетт (R. Simnett), Д. Солцман (D. Saltzman), Н.С. Струк, Т.О. Хачатурова, Т.І. Хомуляк О.В. Чумак та ін. [2 — 27].

Метою цього дослідження є удосконалення структури інтегрованої звітності шляхом розкриття складу елементів такої структури. Об'єктом цього дослідження є структура інтегрованої звітності підприємства.

Результати дослідження. Базові рекомендації щодо структури інтегрованої звітності дає <IRF>. Відповідно до п. 4 <IRF> структура інтегрованої звітності підприємства повинна включати такі елементи [4, п. 1.4] (рис. 1).

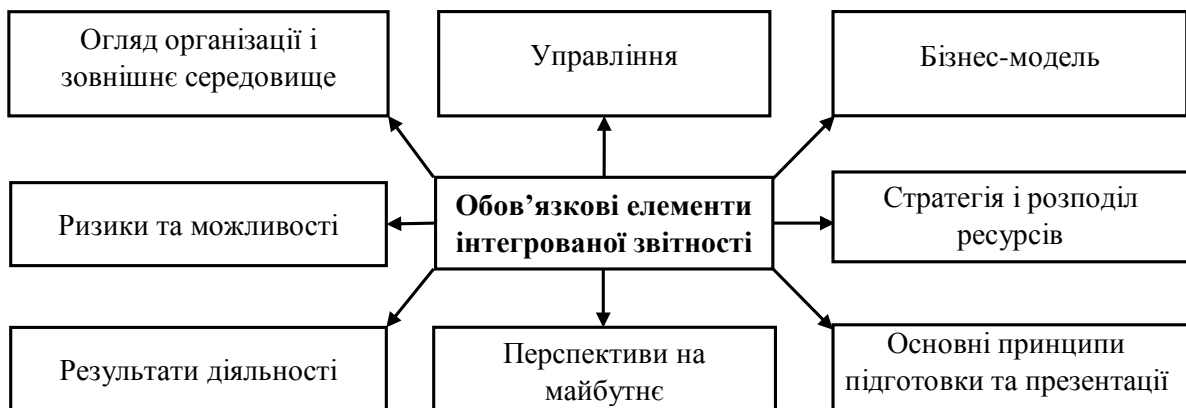

Рис. 1. Структурні елементи інтегрованої звітності підприємства
Примітка. Складено за <IRF> [4]

Окремі автори, зокрема Н.В. Малиновська, підкреслюють, що елементи можуть бути представлені в будь-якій послідовності, але у їх взаємозв'язку [5, с. 204]. Рядська В.В. зауважує, що на відміну від концепцій фінансових звітів концепція інтегрованої звітності визначає принципи, за якими формується структура звіту та принципи взаємозв'язку між елементами такої структури [29, с. 342]. Концепція інтегрованої звітності не встановлює принципів формування інформації, яка буде подаватись в окремому елементі звіту. Такої ж думки дотримується Р.В. Кузіна і наголошує, що конкретна інформація включена до інтегрованого звіту, варіюється в різних компаніях у зв'язку з унікальністю внутрішнього бізнес-середовища компанії, її виробничої, маркетингової, фіскальної, соціальної та екологічної політики, власних механізмів створення цінності [30, с. 287]. Відповідно, інформаційне наповнення елементів структури інтегрованої звітності не є сталим, і може змінюватись відповідно до потреб зовнішніх користувачів такої звітності, як наслідок, на сьогодні немає єдиної типової форми інтегрованого звіту підприємства.

Огляд наукових праць дозволяє узагальнити існуючі наукові підходи до її структурування (табл. 1).

Таблиця 1

Розподіл пропозицій авторів [5—30]
щодо структури елементів інтегрованої звітності підприємства

Елемент інтегрованого звіту підприємства	Частка науковців, що пропонують відповідні елементи інтегрованої звітності, %
Корпоративне управління, зобов'язання і взаємодія із зацікавленими сторонами	73,91
Характеристика компанії	69,56
Стратегія і розподіл ресурсів	69,56
Ризики та можливості	65,21
Бізнес модель	56,52
Прогноз щодо розвитку в майбутніх періодах	56,52
Розкриття досягнутих результатів діяльності	43,47
Фінансові показники	17,39
Показники соціальної діяльності та соціальної відповідальності	17,39
Основні принципи	17,39
Економічні показники	13,04
Податки та статистичні показники	13,04
Примітки	13,04
Стан господарської діяльності підприємства	13,04
Середовище в якому працює підприємство	13,04
Характеристика діяльності	8,69
Звернення вищого керівництва компанії до зацікавлених користувачів звітності	8,69
Звіт про стійкий розвиток	8,69
Виробничі показники	8,69
Параметри інтегрованого звіту	4,34
Звіт про корпоративне управління	4,34
Опис системи управління якістю	4,34
Місія і ринки діяльності	4,34
Інноваційна діяльність	4,34
Система внутрішнього контролю	4,34
Аудиторський висновок	4,34

Примітка. Розрахунки авторів

Порівняння структури інтегрованої звітності підприємства, що визначається <IRF> та пропонується науковцями, дозволило побудувати структурну схему елементів інтегрованої звітності підприємства, що наведена на рис. 2.

З представленої структури, випливає, що більшість її елементів повторює позицію <IRF>. Такі складові елементи структури інтегрованої звітності як бізнес-модель, ризики та управління, стратегія і розподіл ресурсів, перспективи на майбутнє та основні принципи підготовки та презентації, що наводять автори, співпадають з тими, що наводяться в <IRF>. Натомість п'ять елементів, що виділяються вченими, є відмінними від сталого підходу, зокрема: 1) система внутрішнього контролю; 2) параметри інтегрованого звіту; 3) аудиторський висновок; 4) звіт про стійкий розвиток; 5) примітки.

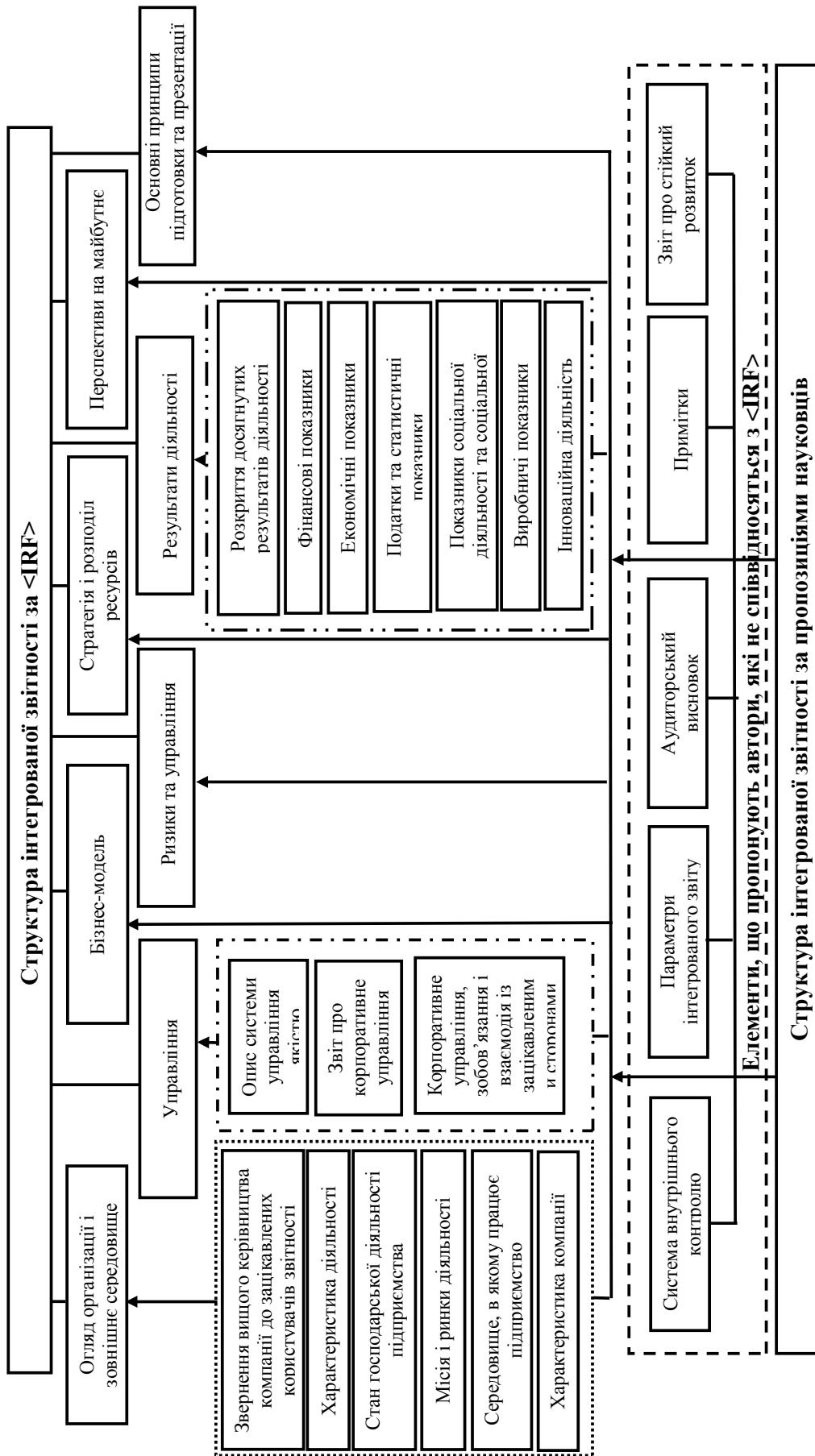
На нашу думку, такий елемент інтегрованої звітності як система внутрішнього контролю до складу інтегрованої звітності додавати недоцільно, оскільки процедури внутрішнього контролю і його результати є конфіденційною інформацією суб'єкта господарювання. Крім цього, така інформація окремо оцінюється, при проведенні аудиту. Як визначає МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища» аудитор повинен отримати розуміння внутрішнього контролю, доречного для аудиту [32, п. 12]. Відповідно до МСА 315 аудитор повинен оцінити структуру внутрішнього контролю та визначити, чи були процедури такого контролю впроваджені, через виконання відповідних процедур на додаток до подання запиту до персоналу суб'єкта господарювання [32, п. 13]. Відповідно результати оцінки системи внутрішнього контролю суб'єкта господарювання будуть відображатися в аудиторському висновку, який оприлюднюється.

Такі параметри інтегрованого звіту, які П.Й. Атамас та О.П. Атамас пропонують в якості елемента структури інтегрованої звітності, а саме: звітний період; дата опублікування попереднього звіту; цикл інтегрованої звітності (щорічний, дворічний); методичні підходи і процедури складання звіту; способи оприлюднення звітної інформації (повний, скорочений варіанти, якими засобами); контактна інформація [6, с. 82], — з нашої точки зору, окремо виділяти недоцільно, оскільки вказані інформаційні показники є невід'ємними характеристиками будь-якого звіту і обов'язково наводяться в його адресній частині.

Окремі автори, зокрема Ю.В. Домашенко [14, с. 68] та Р.О. Костирко [15, с. 307], рекомендують включати до складу інтегрованої звітності такий елемент як Звіт про стійкий розвиток. Такий звіт, з нашої точки зору, є самостійним типом звітності підприємства і у складі інтегрованої звітності є недоцільним, перевантажуючи її даними.

Розглядаючи примітки в якості елемента корпоративної звітності, М. Проданчук зазначає, що вони містять дані та пояснення, які забезпечують деталізацію й обґрунтованість статей звітності, а також іншу інформацію у якісних та вартісних показниках, розкриття яких передбачається відповідними національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та сталого розвитку [21, с. 26]. Автор слушно наголошує, що розкриття інформації передбачається відповідними стандартами, тому доцільно зазначити, які саме стандарти міжнародні чи національні використовує суб'єкт господарювання для розкриття інформації у примітках до звітності.

Окремими авторами пропонується включати до складу інтегрованої звітності такий елемент, як аудиторський висновок, що містить підтвердження достовірності такої звітності. Як зазначено у <IRF>, достовірність (яку також називають точним поданням) посилюється такими механізмами, як повноцінні системи внутрішнього контролю та інтегрованої звітності, взаємодія із зацікавленими сторонами, внутрішній аудит або аналогічні функції, а також незалежне зовнішнє підтвердження [4, п. 3.40]. Тому, аудиторський висновок слід розглядати як важливий елемент структури інтегрованої звітності підприємства.

Умовні позначення:

- ..... — структурні елементи інтегрованої звітності, які входять до елемента структури «Огляд організації і зовнішнє середовище»;
- . - . — структурні елементи інтегрованої звітності, які входять до елемента структури «Управління»;
- — структурні елементи інтегрованої звітності, які входять до елемента структури «Результати діяльності»;
- - - — структурні елементи, які не співвідносяться з <IRF>

Рис. 2. Порівняльна структура елементів інтегрованої звітності за <IRF> та підходами науковців

Примітка. Складено авторами.

Варто погодитись з думкою Р.В. Кузіної про те, що зміст інтегрованого звіту залежить виключно від професійного судження менеджменту компанії, що посилює ризики маніпулювання розкриттям її сильних сторін, на противагу слабким [9, с. 329]. А тому розробка панелі показників інтегрованої звітності повинна базуватися на зовнішніх або підтверджених джерелах, із залученням незалежних експертів, представників стейкхолдерів, але в жодному разі не на внутрішніх (управлінських) прогнозах менеджменту. Окрім наведених вище рекомендацій, варто також додати наступні вимоги щодо інтегрованої звітності: 1. Інтегрована звітність підприємства повинна оприлюднюватися таким чином, щоб її користувачі могли зіставити ключові показники фінансової та інтегрованої звітності.

2. Якщо фінансова звітність підприємства підтверджена незалежним аудитором (у разі обов'язковості проходження аудиту), тоді аудит інтегрованої звітності можна не проходити. 3. Якщо фінансова звітність підприємства, не підтверджена незалежним аудитором (у разі необов'язковості проходження аудиту), тоді воно повинно пройти аудит інтегрованої звітності й оприлюднити такий аудиторський висновок. 4. Аудиторський висновок щодо достовірності фінансової або інтегрованої звітності підприємства повинен бути невід'ємною частиною оприлюдненої інтегрованої звітності. На основі проведеного дослідження інформаційного наповнення елементів структури інтегрованої звітності відповідно <IRF>, пропонуємо уточнений склад елементів інтегрованої звітності, що наведений нижче. Примітка: * — авторська розробка.

Елемент інтегрованої звітності «Огляд організації і зовнішнє середовище» повинен включати наступні складові: 1) перелік основних брендів, продукції або послуг*; 2) перелік країн/ регіонів в якому організація здійснює свою діяльність; 3) організаційна структура компанії; 4) опис суттєвих змін звітного періоду в частині масштабів, структури або схеми володіння компанією*.

Рекомендований склад елементу інтегрованої звітності «Управління» наведено нижче: 1) опис основних принципів корпоративного управління*; 2) перелік основних документів, що регламентують діяльність системи корпоративного управління*; 3) структура і взаємодія органів управління; 4) опис робіт щодо удосконалення системи корпоративного управління в звітному періоді*; 5) дані про склад Ради директорів і виконавчих органів*; 6) дані про володіння членів Ради директорів акціями (частками) компанії*; 7) персональні (біографічні) дані вищого керівництва компанії*; 8) перелік вищого керівництва, що володіють акціями (частками) компанії*; 9) опис політики винагороди вищого керівництва; 10) інформація про розмір та/ або структуру винагороди вищого керівництва; 11) взаємозв'язок винагороди вищого керівництва з результатами діяльності компанії; 12) опис дивідендної політики*; 13) інформація щодо розміру дивідендів на акцію*; 14) динаміка дивідендних виплат за останні 5 років*; 15) склад ревізійної комісії*.

Інформаційне наповнення складу елементу інтегрованої звітності «Бізнес-модель» повинно включати: 1) опис бізнес-моделі*; 2) графічне зображення бізнес-моделі*; 3) перелік капіталів та їх опис з розподілом на власний та залучений*; 4) взаємозв'язок між стратегічними цілями і бізнес-моделлю*; 5) опис впливу на бізнес-модель зовнішнього середовища*; 6) перелік продукції та послуг, що виробляє та надає організація, як результат реалізації бізнес-моделі; 7) опис внутрішніх і зовнішніх результатів реалізації бізнес моделі з точки зору капіталів.

Елемент інтегрованої звітності «Ризики та управління», на нашу думку, повинен включати наступні складові: 1) опис системи управління ризиками*; 2) інформація щодо цілей та задач управління ризиками*; 3) документи, що регламентують процес управління ризиками*; 4) інформація про планування удосконалення системи управління ризиками*; 5) опис ризиків (стратегічних, галузевих, регіональних, фінансових, правових тощо); 6) опис найбільш важливих ризиків в галузі стійкого розвитку (соціальних, екологічних тощо)*; 7) оцінка ризиків в частині імовірності настання ризикової події та/ або його можливих наслідків; 8) опис робіт щодо управління ризиками у звітному періоді.

Інформаційне наповнення складу елементу інтегрованої звітності «Стратегія і розподіл ресурсів» наведено нижче: 1) опис стратегії; 2) опис стратегічних цілей в кількісному вигляді; 3) загальна характеристика галузі або ринку*; 4) деталізований опис

стану галузі або на ринку (конкурентне середовище, частка ринку, прогнозні дані тощо); 5) опис інших аспектів діяльності (макроекономічний, політичний, соціальний, правовий тощо); 6) характеристика ресурсів, що необхідні для реалізації стратегії*.

Рекомендований склад елементу інтегрованої звітності «Результати діяльності» наведено нижче: 1) інформація щодо ключових корпоративних подій за звітний період; 2) основні показники результативності за звітний період; 3) планові показники результативності за звітний період*; 4) прогнозні показники результативності на майбутні звітні періоди; 5) динаміка показників результативності за останні 5 років*.

Елемент інтегрованої звітності «Перспективи на майбутнє», на нашу думку, повинен включати наступні складові: 1) інформація щодо майбутніх заходів з ведення діяльності (розширення видів діяльності, ринків збуту, участь в нових проектах тощо); 2) планування ключових показників ефективності діяльності на 5 років*; 3) поточні та планові витрати, що впливають на майбутній фінансовий результат діяльності компанії*; 4) прогнозні курси валют та їх вплив на результати діяльності компанії*.

Інформаційне наповнення складу елементу інтегрованої звітності «Основні принципи підготовки та презентації» наведено нижче: 1) опис принципів, які підприємство використовує для складання, підготовки, подання та оприлюднення інтегрованої звітності; 2) характеристика процесу визначення суттєвості для відображення інформації в інтегрованій звітності; 3) інформація щодо межі інтегрованої звітності; 4) заява про відповідальність вищого керівництва за дотримання достовірності наданої інформації та затвердження інтегрованої звітності*.

Висновки. Запропонований перелік елементів структури інтегрованої звітності, не може вважатися всеохоплюючим, оскільки специфіка діяльності кожного підприємства вимагає або додаткового розкриття необхідної інформації в таких елементах структури інтегрованої звітності, або виключення окремих елементів з її структури, якщо вони не є характерними для конкретного виду діяльності. У порівняльній структурі елементів інтегрованої звітності за <IRF> та підходами авторів систематизовано найбільш суттєві їх елементи, які розширюють інформаційні можливості такої звітності, а їх безпідставне ігнорування знижує повноту розкриття інформації в інтегрованій звітності. За результатами проведеного дослідження надано пропозиції щодо удосконалення структури інтегрованої звітності, шляхом розкриття інформації за кожним елементом інтегрованої звітності, що забезпечить достатній рівень деталізації інформації для цілей прийняття економічних рішень відповідними групами зацікавлених користувачів. Запропоновані елементи структури інтегрованої звітності можуть бути використані при формуванні такої звітності корпоративними підприємствами різних секторів економіки.

Література

1. Dragu I. New corporate reporting trends. Analysis on the evolution of integrated reporting / I. Dragu, A. Tudor-Tiron // *Annals of the University of Oradea, Economic Science Series*. — 2013. — № 22.1. — P. 1221—1228.
2. Eccles R. G. Achieving Sustainability Through Integrated Reporting / R. G. Eccles, D. Saltzman // *Stanford Social Innovation Review*. — 2011. — № 9 (3). — P. 56—61.
3. Owen G. A Rejoinder to Commentaries on «Integrated Reporting: A Review of Developments and their Implications for the Accounting Curriculum» / G. Owen // *Accounting Education*. — 2013. — № 22 (4). — P. 363—365.
4. The International <IR> Framework [Electronic resource]. — Available at : <https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>.
5. Малиновская Н. В. Интегрированная отчетность: теория, методология и практика : дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.12 / Н. В. Малиновская. — Москва, 2016. — 381 с.
6. Атамас П. Й. Інтегрована корпоративна звітність: проблеми впровадження / П. Й. Атамас, О. П. Атамас // *Академічний огляд*. — 2015. — № 1 (42). — С. 78—85.
7. Баулина А. А. Аналитические возможности интегрированной отчетности экономических субъектов / А. А. Баулина, Е. В. Никифорова // *Приволжский научный вестник*. — 2015. № 5—2. — С. 16—19.
8. Гетьман В. Г. О концептуальных основах и структуре международного стандарта по интегрированной отчетности / В. Г. Гетьман // *Международный бухгалтерский учет*. — 2013. — № 44 (338). — С. 2—15.
9. Єршова Н. Ю. Розвиток методологічних основ формування інтегрованої звітності / Н. Ю. Єршова // *Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка*. — 2016. — Вип. 1 (1). — С. 451—459.
10. Кузіна Р. В. Корпоративний облік і звітність в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку : монографія / Р. В. Кузіна. — Херсон : Грін Д. С., 2015. — 416 с.
11. Гордієнко А. М. Інтегрована звітність як інструмент забезпечення сталого розвитку суб'єктів господарювання / А. М. Гордієнко, К. В. Гнедіна // *Юність науки — 2015: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : збірник тез доповідей Міжнародної студентської науково-практичної конференції (м. Чернігів 23—24 квітня 2015 р.)* : у 9 ч.

стану галузі або на ринку (конкурентне середовище, частка ринку, прогнозні дані тощо); 5) опис інших аспектів діяльності (макроекономічний, політичний, соціальний, правовий тощо); 6) характеристика ресурсів, що необхідні для реалізації стратегії*.

Рекомендований склад елементу інтегрованої звітності «Результати діяльності» наведено нижче: 1) інформація щодо ключових корпоративних подій за звітний період; 2) основні показники результативності за звітний період; 3) планові показники результативності за звітний період*; 4) прогнозні показники результативності на майбутні звітні періоди; 5) динаміка показників результативності за останні 5 років*.

Елемент інтегрованої звітності «Перспективи на майбутнє», на нашу думку, повинен включати наступні складові: 1) інформація щодо майбутніх заходів з ведення діяльності (розширення видів діяльності, ринків збуту, участь в нових проектах тощо); 2) планування ключових показників ефективності діяльності на 5 років*; 3) поточні та планові витрати, що впливають на майбутній фінансовий результат діяльності компанії*; 4) прогнозні курси валют та їх вплив на результати діяльності компанії*.

Інформаційне наповнення складу елементу інтегрованої звітності «Основні принципи підготовки та презентації» наведено нижче: 1) опис принципів, які підприємство використовує для складання, підготовки, подання та оприлюднення інтегрованої звітності; 2) характеристика процесу визначення суттєвості для відображення інформації в інтегрованій звітності; 3) інформація щодо межі інтегрованої звітності; 4) заява про відповідальність вищого керівництва за дотримання достовірності наданої інформації та затвердження інтегрованої звітності*.

Висновки. Запропонований перелік елементів структури інтегрованої звітності, не може вважатися всеохоплюючим, оскільки специфіка діяльності кожного підприємства вимагає або додаткового розкриття необхідної інформації в таких елементах структури інтегрованої звітності, або виключення окремих елементів з її структури, якщо вони не є характерними для конкретного виду діяльності. У порівняльній структурі елементів інтегрованої звітності за <IRF> та підходами авторів систематизовано найбільш суттєві їх елементи, які розширюють інформаційні можливості такої звітності, а їх безпідставне ігнорування знижує повноту розкриття інформації в інтегрованій звітності. За результатами проведеного дослідження надано пропозиції щодо удосконалення структури інтегрованої звітності, шляхом розкриття інформації за кожним елементом інтегрованої звітності, що забезпечить достатній рівень деталізації інформації для цілей прийняття економічних рішень відповідними групами зацікавлених користувачів. Запропоновані елементи структури інтегрованої звітності можуть бути використані при формуванні такої звітності корпоративними підприємствами різних секторів економіки.

Література

1. Dragu I. New corporate reporting trends. Analysis on the evolution of integrated reporting / I. Dragu, A. Tudor-Tiron // *Annals of the University of Oradea, Economic Science Series*. — 2013. — № 22.1. — P. 1221—1228.
2. Eccles R. G. Achieving Sustainability Through Integrated Reporting / R. G. Eccles, D. Saltzman // *Stanford Social Innovation Review*. — 2011. — № 9 (3). — P. 56—61.
3. Owen G. A Rejoinder to Commentaries on «Integrated Reporting: A Review of Developments and their Implications for the Accounting Curriculum» / G. Owen // *Accounting Education*. — 2013. — № 22 (4). — P. 363—365.
4. The International <IR> Framework [Electronic resource]. — Available at : <https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>.
5. Малиновская Н. В. Интегрированная отчетность: теория, методология и практика : дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.12 / Н. В. Малиновская. — Москва, 2016. — 381 с.
6. Атамас П. Й. Інтегрована корпоративна звітність: проблеми впровадження / П. Й. Атамас, О. П. Атамас // *Академічний огляд*. — 2015. — № 1 (42). — С. 78—85.
7. Баулина А. А. Аналитические возможности интегрированной отчетности экономических субъектов / А. А. Баулина, Е. В. Никифорова // *Приволжский научный вестник*. — 2015. № 5—2. — С. 16—19.
8. Гетьман В. Г. О концептуальных основах и структуре международного стандарта по интегрированной отчетности / В. Г. Гетьман // *Международный бухгалтерский учет*. — 2013. — № 44 (338). — С. 2—15.
9. Єршова Н. Ю. Розвиток методологічних основ формування інтегрованої звітності / Н. Ю. Єршова // *Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка*. — 2016. — Вип. 1 (1). — С. 451—459.
10. Кузіна Р. В. Корпоративний облік і звітність в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку : монографія / Р. В. Кузіна. — Херсон : Грін Д. С., 2015. — 416 с.
11. Гордієнко А. М. Інтегрована звітність як інструмент забезпечення сталого розвитку суб'єктів господарювання / А. М. Гордієнко, К. В. Гнедіна // *Юність науки — 2015: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : збірник тез доповідей Міжнародної студентської науково-практичної конференції (м. Чернігів 23—24 квітня 2015 р.)* : у 9 ч.

/ ЧНТУ. Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. — Ч. 4. — С. 45—47.

12. Костюченко В. М. Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності корпоративних підприємств України / В. М. Костюченко, Н. В. Богатир // Глобальні та національні економіки: електронний журнал. — 2015. — № 8. — С. 1126—1130.

13. Дземішкевич І. О. Податкова звітність як елемент інтегрованої звітності підприємства: теоретико-практичні питання формування / І. О. Дземішкевич // Вісник ОНЕУ. Економіка. — 2016. — Т. 21. — Вип. 8. — С. 107—111.

14. Домашенко Ю. В. Інтегрована звітність: вдосконалий облік операцій як показник ефективності діяльності / Ю. В. Домашенко // Економічний вісник НГУ. — 2013. — № 1. — С. 65—72.

15. Костирко Р. О. Інтегрована звітність у забезпеченні корпоративної соціальної відповідальності компанії / Р. О. Костирко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія економіка. — 2015. — Вип. 1 (45). — Т. 2. — С. 305—310.

16. Лаговська О. А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія : монографія / О. А. Лаговська. — Житомир : ЖДТУ, 2012. — 676 с.

17. Лоханова Н. О. Інтеграційні процеси в обліку в умовах інституціональних перетворень : монографія / Н. О. Лоханова. — Херсон : Грін Д. С., 2012. — 400 с.

18. Малиновская Н. В. Методика формирования интегрированной отчетности / Н. В. Малиновская // Бухучет в строительных организациях. — 2016. — № 4. — С. 58—68.

19. Малишкін О. І. Нефінансова звітність компаній України / О. І. Малишкін // Актуальні проблеми економіки. — 2016. — № 11 (185). — С. 401—407.

20. Озеран А. В. Теорія та методологія формування фінансової звітності підприємства : монографія / А. В. Озеран. — Київ : КНЕУ, 2015. — 471 с.

21. Проданчук М. Інтегрована звітність — інструмент управління підприємством / М. Проданчук // Бухгалтерський облік і аудит. — 2014. — № 2. — С. 24—31.

22. Рошкетаява У. Ю. Интегрированная отчетность как новый уровень развития корпоративной отчетности / У. Ю. Рошкетаява // Научный вестник Южного института менеджмента. — 2016. — № 1. — С. 40—44.

23. Рыбенцева М. С. Интегрированная отчетность как основа повышения существенности учетной информации [Электронный ресурс] / М. С. Рыбенцева // Политематический сетевой электронный научный журнал Кубанского государственного аграрного университета. — 2016. — № 120 (06). — Режим доступа : <http://ej.kubagro.ru/2016/06/pdf/101.pdf>.

24. Сафонова Ф. Ю. Методика формирования интегрированного отчета : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.12 / Ф. Ю. Сафонова. — Санкт-Петербург, 2014. — 227 с.

25. Струк Н. С. Інтегрована звітність у обліковій системі ділового партнерства підприємств України / Н. С. Струк // Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки : збірник матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (26 лютого 2015 р.; м. Київ). — Київ : ННЦ «ІАЕ», 2015. — С. 597—600.

26. Хачатуров Т. О. Интегрированная отчетность как направление развития бухгалтерского учета / Т. О. Хачатуров, Т. В. Маркелова // Омский научный вестник. — 2015. — № 3 (139). — С. 254—257.

27. Хомуляк Т. І. Потреба в інтегрованій звітності як у новому форматі звітності для бізнесу Т. І. Хомуляк // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. — 2015. Вип. 1. — С. 165—172.

28. Чумак О. В. Інтегрована звітність в системі управління підприємством // МСФЗ: дослідження, наука, практика, імплементація : матеріали Відкритої Міжнар. інт.-конф., (м. Харків, 4 квартал 2015 р.) / О. В. Чумак, О. А. Салатська. — Харків : Агентство з МСФЗ, 2015. — С. 7—9.

29. Рядська В. В. Аудит у розвитку підприємницької діяльності в Україні : дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.09 / В. В. Рядська. — Київ, 2015. — 578 с.

30. Кузіна Р. В. Формування системи корпоративної звітності: теорія, методологія, організація : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.09 / Р. В. Кузіна. — Одеса, 2016. — 591 с.

31. James M. L. Sustainability and integrated reporting: Opportunities and strategies for small and midsize companies / M. L. James // The Entrepreneurial Executive. — 2013. — № 18. — P. 17—28.

32. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. — Київ : МФБ ; АПУ, 2015. — Ч. 1. — 997 с.

Стаття рекомендована до друку 14.05.2019

© Шигун М. М., Безверхий К. В.
Ковач С. І.

References

1. Dragu, I., & Tudor-Tiron, A. (2013). New corporate reporting trends. Analysis on the evolution of integrated reporting. *Annals of the University of Oradea, Economic Science Series*, 22 (1), 1221—1228 [in English].
2. Eccles, R. G., & Saltzman, D. (2011). Achieving Sustainability Through Integrated Reporting. *Stanford Social Innovation Review*, 9 (3), 56—61 [in English].
3. Owen, G. (2013). A Rejoinder to Commentaries on «Integrated Reporting: A Review of Developments and their Implications for the Accounting Curriculum». *Accounting Education*, 22:4, 363—365 [in English].
4. The International <IR> Framework. (n. d.). integratedreporting.org. Retrieved from <https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf> [in English].
5. Malinovskaya, N. V. (2016). *Integrirovannaya otchetnost': teoriya, metodologiya i praktika [integrated reporting: theory, methodology and practice:]*. Doctor's thesis. Moscow [in Russian].
6. Atamas, P. J., & Atamas, O. P. (2015). *Intehrovana korporatyvna zvitnist: problemy vprovadzhennia [Integrative corporate identity: problems in the future]*. *Akademichnyi ohliad — Academic review*, 1 (42), 78—85 [in Ukrainian].
7. Baulina, A. A., & Nikiforova, E. V. (2015). *Analiticheskie vozmozhnosti integrirovannoy otchetnosti ekonomicheskikh sub'ektov [Analytical possibilities of integrated reporting of economic entities]*. *Privolzhskiy nauchnyy vestnik — Volga Scientific Journal*, 5—2, 16—19 [in Russian].
8. Get'man V. G. (2013). *O konceptual'nykh osnovah i strukture mezhdunarodnogo standarta po integrirovannoy otchetnosti [On the conceptual framework and structure of the international standard for integrated reporting]*. *Mezhdunarodnyy buhgalterskiy uchet — International Accounting*, 44 (338), 2—15 [in Russian].
9. Yershova, N. Yu. (2016). *Rozvytok metodolohichnykh osnov formuvannia intehrovanoi zvitnosti [Development of*

methodological foundations for the formation of integrated reporting]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Ekonomika — Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Economy*, 1 (1), 451—459 [in Ukrainian].

10. Kuzina, R. V. (2015). Korporatyvnyi oblik i zvitnist v Ukraini: suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku [Corporate Accounting and Reporting in Ukraine: Current State and Development Prospects]. Kherson: Grin D. S. [in Ukrainian].

11. Hordiienko, A. M., & Hnedina, K. V. (2015). Intehrovana zvitnist yak instrument zabezpechennia staloho rozvytku subiektiv hospodariuvannia [Integrated Reporting as an Instrument for the Sustainable Development of Business Entities]. *Yunist nauky — 2015: sotsialno-ekonomichni ta humanitarni aspekty rozvytku suspilstva : zbirnyk tez dopovidei Mizhnarodnoi studentskoi naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Chernihiv 23—24 kvitnia 2015 r.)* [Youth of Science — 2015: Socio-Economic and Humanitarian Aspects of Society Development: A Collection of Abstracts of International Student Scientific and Practical Conference (Chernihiv, April 23—24, 2015)]. (pp. 45—47). Chernihiv: Chernih. nats. tekhnol. un-t, 2015 [in Ukrainian].

12. Kostiuchenko, V. M., & Bohaty, N. V. (2015). Intehrovana zvitnist yak innovatsiina model zvitnosti korporatyvnykh pidpriemstv Ukrainy [Integrated reporting as an innovative reporting model for corporate enterprises in Ukraine]. *Hlobalni ta natsionalni ekonomiky — Global and national economies*, 8, 1126 — 1130 [in Ukrainian].

13. Dzemishkevich, I. O. (2016). Podatkova zvitnist yak element intehrovanoi zvitnosti pidpriemstva: teoretyko-praktychni pytannia formuvannia [Integrated Reporting as an Innovative Reporting Model for Corporate Enterprises of Ukraine]. *Visnyk ONEU. Ekonomika — Bulletin of Odessa National University. Series: Economics*, 21, 8, 107—111 [in Ukrainian].

14. Domashenko, Yu. V. (2013) Intehrovana zvitnist: vdoskonalenyi oblik operatsii yak pokaznyk efektyvnosti diialnosti [Integrated reporting: improved transaction accounting as an indicator of performance]. *Ekonomichnyi visnyk NHU — Economic Bulletin of the National Mining University*, 1, 65—72 [in Ukrainian].

15. Kostirko, R. O. (2015) Intehrovana zvitnist u zabezpechenni korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti kompanii [Integrated reporting in ensuring corporate social responsibility of the company]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu. Serii ekonomika — Scientific herald of Uzhhorod National University. Series economy*, 2, 1 (45), 305—310 [in Ukrainian].

16. Lahovska, O. A. (2012). *Oblikovo-analitychne zabezpechennia vartisno-orientovanoho upravlinnia: teoriia ta metodolohiia* [Accounting and analytical support of value-oriented management: theory and methodology]. Zhytomyr: ZhDTU [in Ukrainian].

17. Lokhanova, N. O. (2012). *Intehratsiini protsesy v obliku v umovakh instytutsionalnykh peretvoren* [Integration processes in accounting in the context of institutional transformations]. Kherson: Grin D. S. [in Ukrainian].

18. Malinovskaya, N. V. (2016). Metodika formirovaniya integrirovanoj otchetnosti [Methodology for the formation of integrated reporting]. *Buhuchet v stroitel'nykh organizatsiyah — Accounting in construction organizations*, 4, 58—68 [in Russian].

19. Malyshkin, O. I. (2016). Nefinansova zvitnist kompanii Ukrainy [Non-financial reporting of Ukrainian companies]. *Aktualni problemi ekonomiki — Actual problems of the economy*, 11 (185), 401—407 [in Ukrainian].

20. Ozeran, A. V. (2015). *Teoriia ta metodolohiia formuvannia finansovoi zvitnosti pidpriemstva* [Theory and methodology of financial statements formation of the enterprise]. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].

21. Prodanchuk, M. (2014). Intehrovana zvitnist — instrument upravlinnia pidpriemstvom [Integrated reporting — enterprise management tool]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt — Accounting and auditing*, 2, 24—31 [in Ukrainian].

22. Roschektaeva, U. Yu. (2016). Integrirovannaya otchetnost' kak novyj uroven' razvitiya korporativnoj otchetnosti [Integrated reporting as a new level of corporate reporting]. *Nauchnyj vestnik Yuzhnogo instituta menedzhmenta — Scientific bulletin of the Southern Institute of Management*, 1, 40—44 [in Russian].

23. Rybenceva, M. S. (2016). Integrirovannaya otchetnost' kak osnova povysheniya sushchestvennosti uchetnoj informacii otchetnost' kak osnova povysheniya suschestvennosti uchetnoy informatsii [Integrated reporting as the basis for increasing the materiality of accounting information]. *Integrirovannaya otchetnost' kak osnova povysheniya sushchestvennosti uchetnoj informacii — Polytechnical network electronic scientific journal of the Kuban State Agrarian University*, 120 (06). Retrieved from <http://ej.kubagro.ru/2016/06/pdf/101.pdf> [in Russian].

24. Safonova, F. Yu. (2014). Metodika formirovaniya integrirovannogo otcheta [Method of forming an integrated report]. *Candidate's thesis*. Sankt-Peterburg [in Russian].

25. Struk, N. S. (2015). Intehrovana zvitnist u oblikovii systemi dilovoho partnerstva pidpriemstv Ukrainy [Integrated reporting in the accounting system of business partnership of Ukrainian enterprises]. *Rozvytok bukhhalterskoho obliku: teoriia, profesiia, mizhpredmetni viazky: zbirnyk materialiv IX Mizhnar. nauk.-prakt. konf. — Development of accounting: theory, profession, interdisciplinary connections: a collection of materials of the IX Intern. sci. pract. conf.* (pp. 597 — 600). Kyiv: NNTs «IAE» [in Ukrainian].

26. Hachaturov, T. O., & Markelova, T. V. (2015). Integrirovannaya otchetnost' kak napravlenie razvitiya bukhalterskogo ucheta [Integrated reporting as a direction of accounting development]. *Omskij nauchnyj vestnik — Omsk scientific bulletin*, 3 (139), 254—257 [in Russian].

27. Homulyak, T. I. (2015). Potreba v intehrovanii zvitnosti yak u novomu formati zvitnosti dlia biznesu [The need for integrated reporting as a new reporting format for business]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky — Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 1, 165—172 [in Ukrainian].

28. Chumak, O. V., & Salatska, O. A. (2015). Intehrovana zvitnist v systemi upravlinnia pidpriemstvom zvitnist v systemi upravlinnya pidpriemstvom [Integrated reporting in the enterprise management system]. *MSFZ: doslidzhennia, nauka, praktyka, implementatsiia : materialy Vidkrytoi Mizhnar. int.-konf. — IFRS: Research, Science, Practice, Implementation: Materials of the Open International Int. Conf.* (pp. 7 — 9). Kharkiv: Ahentstvo z MSFZ [in Ukrainian].

29. Riadska, V. V. (2015). Audyt u rozvytku pidpriemnytskoi diialnosti v Ukraini [Audit in the development of entrepreneurship in Ukraine]. *Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

30. Kuzina, R. V. (2016) Formuvannia systemy korporatyvnoi zvitnosti: teoriia, metodolohiia, orhanizatsiia [Formation of the system of corporate reporting: theory, methodology, organization]. *Doctor's thesis*. Odesa [in Ukrainian].

31. James, M. L. (2013). Sustainability and integrated reporting: Opportunities and strategies for small and midsize companies. *The Entrepreneurial Executive*, 18, 17—28 [in English].

32. *Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta sputnykh posluh* [International standards for quality control, audit, review, other assurance and related services]. (2015). Kyiv: Kyiv: MFB; APU [in Ukrainian].

The article is recommended for printing 14.05.2019

© Shygun M. M., Bezverkhiy K. V., Kovach S. I.